

Igehirdetés. Elhangzott a Tatai Református Gyülekezetben 2017. március 19-én.

Kezdő ének: 68. zsoltár 1. verse

Főének: 450. dicséret mind az 5 verse

Ének prédikáció előtt: 68. zsoltár 2. verse

Textus: Zsidókhöz írt levél 3. rész 15b vers: „Ma, ha az ő szavát halljátok, ne keményítsétek meg a szíveteket, mint az elkeseredéskor”.

Kedves Testvéreim!

A felolvasott igeszakaszban van egy központi kifejezése: a megkeményít. Az újszövetségben összesen hatszor fordul elő, ebben a felolvasott hosszabb szakaszban pedig háromszor. Igen hangsúlyos kifejezés tehát ez itt, eköré építi fel a szentíró mindazokat a gondolatokat, amiket Isten és ember kapcsolatára, Isten szavának a meghallására vonatkozóan szeretne a szívünkre helyezni.

Az első reakciónk természetesen mindig az egészséges tagadás. A mi szívünk nem kemény. Mi rendes hívő emberek vagyunk. Tisztességgel élünk, újra és újra odafigyelünk Isten üzenetére és be is fogadjuk azt. Úgy látom, és most nem másokról fogok beszélni, nem személyeskedem, hanem személyes leszek, hogy ez nem mindig van így. Hányszor elcsúszok, hányszor választok rossz utat, vagy a jó úton rossz megoldásokat. Hányszor előfordul az is, hogy Isten ugyan üzenne, de fenn akadok a saját fáradtságomon, a saját problémáimon, azon, hogy unalmasan mondja-e a másik, vagy izgalmasan. Jó-e a rendszer, amit elém ad a prédikátor és akkor meghallom Isten szavát, vagy rossz és akkor a legjobb esetben csendesen pufogok magamban, hogy ennek is kár volt felmennie a szószerkekre. Minden egyes esetben, amikor nem nyílok meg Isten szava előtt, akkor megkeményedtem.

Az itt szereplő szó aktív jelentésű. Az ember saját maga keményíti meg a szívét, nem pedig megkeményedik, vagy mások keményítik meg. Önmagában a kifejezés már jelzi, hogy mi vagyunk felelősek azért, hogyha nem jut el hozzánk Isten üzenete. Hiszen akkor keményítem meg a szívem, amikor valami felbőszít, elkeserít, vagy éppen megmakacsolom magam mindennel és mindenkiel szemben. Egy valamit azonban rögtön itt az elején tisztáznunk kell. A negatív megkeményítés nem más emberekkel, vagy eszmékkel, vagy a bűnnel szemben valósul meg, hiszen előfordulhat, hogy szükséges távol tartani magamat rossz eseményektől, vagy káros hatásoktól. Keménynek kell lennem ezekkel szemben. Ha ez a megkeményítés Istennel, az Ő üzenetével szemben valósul meg, akkor van baj az életemben. Ez tehát azt jelenti, hogy olyan szívvel kell rendelkeznem, aminek tartása van a rosszal szemben, de soha nem kemény Isten szavával és üzenetével szemben. „Ma, ha az Ő szavát halljátok, ne keményítsétek meg a szíveteket”.

Emiatt a kettős feladat miatt nehéz mindezt elvégezni, hogy amikor Isten szavát halljuk, akkor ne keményítsük meg a szívünket. Ahogyan a Heidelbergi Káté mondja, ebben az életben a bűn és ördög ellen szabad lelkiismerettel harcolni kell, keménynek kell lenni, Isten üzenetét azonban nem szabad elvéteni, elszalasztani, hanem meg kell hallani.

Nem másokról van tehát szó ebben a felolvasott szakaszban, hanem rólam, és azt hiszem, hogy kimondhatom, rólunk van szó. Jézus is érzékeltette, hogy mennyiféleképpen tud az ember Isten megszólítására reagálni, ahogyan a magvető példázatában elének adta. Van az a föld, ahová eljut az üzenet, de van olyan, ahol vagy egyáltalán nem tud eredményt elérni, vagy csak nagyon felületesen, mert kemény a talaj. Az útfélre esett magot a madarak azonnal felkapkodják, mert az ilyen ember nem érti az igét. „Más magok köves helyre estek, ahol kevés volt a föld, és azonnal kihajtottak, mert nem voltak mélyen a földben; de amikor a nap felkelt, megperzselődtek, és mivel nem volt gyökerük, kiszáradtak”. (Mt. 13.5-6) A magyarázatban pedig ezt mondja el róla Jézus: „A köves talajra esett mag pedig az, aki hallja az igét, és azonnal örömmel fogadja, de valójában nincs gyökere, nem állhatatos: mihelyt nyomorúság vagy üldözés támad az ige miatt, azonnal elbukik”. (Mt. 13:20-21.) Amikor Isten szava érkezik, akkor már nem történik meg az odafigyelés, az elfogadás, mert kemény szívvel, kemény léttel találkozik. Istennel szemben ne keményítsétek meg a szíveteket.

A kérdés természetesen bennünk van, hogy mi lehet az oka a megkeményítésnek? Mire kell odafigyelnünk az életünkben? Itt az ószövetségi történet, amit felemlít a zsidókhöz írt levél, az ígéret földjének kikémlelési története. Az a kérdése a választott népnek, hogy mennyire lesz könnyű elfoglalni azt a területet, amit Istentől kaptak meg. Visszaérkeztek a kémek és azt mondták a népnek, hogy kemény dió ez, nehéz feltörni az ígéret földjére vezető utat. Ne arra menjünk. Csak Józsué és Káléb nyilatkozik másként. Ők azt mondják, hogy be tudnak menni arra a földre és győzelmet aratnak majd. A nép azonban nem a bátorítást hallotta meg, hanem a bizonytalan híreket. A nép szíve pedig kemény lesz. A félelemtől, az ijedségtől, az ismeretlentől, a hírektől.

Mennyi ilyen dolog keményít meg minket is. Annyi bizonytalanság van, hogy közmondássá vált a megjegyzés: semmi biztos nincsen, csak a bizonytalanság. Valóban, a híreket hallgatva, mindenre odafigyelve, újra és újra csak azt a kérdést tudom feltenni, hogy mi lesz így velünk? Ha az eddigi konfliktusok újraélednek Ukrajna és Oroszország között, sőt újabbak is támadnak, Törökország és egyes Európai államok, vagy éppen az Egyesült Államok és Észak Korea között. Lesz itt háború? Lesznek borzalmak, mint korábban voltak? A félelmek, a tépelődések, az aggodalmak pedig nem engedik be Isten üzenetét. Meg sem halljuk azt, amit Jézus ígért, hogy Ő velünk van minden napon a világ végezetéig.

Igehirdetés. Elhangzott a Tatai Református Gyülekezetben 2017. március 19-én.

A kemény szívről pedig lepattan az emberi bátorítás is, de kívül marad Isten ereje is. Aki keményen tartja magát, az egyedül fog küzdeni, annak nincsen szüksége Isten segítségére, pedig nagyon szívesen segítene a vergődő embernek, aki így egyedül marad. A legveszélyesebb emberi magatartás ez. Megyek előre, teszem a dolgomat, küzdök, erőlködöm, minden energiát a feladataimba viszek, közben pedig belekeményedem mindebbe.

Aztán a megkeményedést okozhatja az is, hogy nem akarom elismerni Isten hatalmát az életem felett. Ismerünk a Bibliából egy megkeményedett szívű embert, aki miatt családok ezrei szenvedtek a tíz csapás során. Az egyiptomi fáraóról olvassuk, hogy konok maradt a szíve, kemény maradt a szíve. Újra és újra figyelmeztették a nehézségek, sőt az egyiptomi mágusok is mondták, hogy „Isten ujja ez”, mégsem hallgatott senkire. Kemény maradt a szíve. Az ő lelkét a gőg, a hatalom, az istenség érzése keményítette meg. Nem akarta elismerni, hogy felette is áll valaki.

Ismerek sok hasonló lelkületű embert. Van egy nagyon kedves, segítőkész ismerősöm, aki nincsen messze Istentől, de közel sincsen hozzá. Sikeres vállalkozó, szép családja van, hűséges felesége, három aranyos gyereke. Soha nem hallottam a szájából, hogy hála mindezért Istennek, hanem csak azt, hogy azért dolgoztam keményen, hogy mindezt elérjem. Megkeményedett a szíve Isten előtt. Pedig a figyelmeztetés mindenki felé szól: „Ma, ha az ő szavát halljátok, ne keményítsétek meg a szíveteket”.

Sok mindenről volt szó, ami megkeményít, de meg kell említeni azt is, hogy a bűn csábítása is ezek közé tartozik. Az, amit el akarok érni, amit saját magamnak akarok begyűjteni. Amikor nem az a lényeg, hogy valaminek mi az értelme, hogy mi a haszna, hogy mennyire viszi előre az életemet, hanem csak az a kérdés, hogy az enyém lesz-e vagy sem. Ebbe a küzdelembe, harcba, a megszerzésért folytatott csatába belekeményedik az életünk.

Amikor pedig az ember szíve megkeményedik, akkor még azt sem veszi észre, amit Isten korábban tett érte. Az ószövetségi történetben a nép a kémek híreinek hallatára vissza akart menni Egyiptomba. A keményszívű ember semmissé akarja tenni azt az utat is, amin Isten odáig végig vezette. Nem akarja tudomásul venni a csodákat. Nem akarja látni azt, hogy mennyi mindent megtett értünk a Mindenható. Nem akarja meglátni, hogy még akár ma is történhet olyan csoda, ami az életünket menti meg.

Pár napja beszélgettem Édesapámmal, és sok történetet elmondott a világháborúból, hogy hogyan mentette meg Isten ezekből. Az egyik legizgalmasabb az volt, amikor jöttek az orosz katonák és mondták, hogy adják oda az eldugott fegyvereket, mert különben agyonlövik őket. Meg is mutatták a falat, ami elé majd odaállítják az egész családot. Nagyapámék mondták, hogy náluk semmilyen fegyver nincsen elrejtve. A kutatás megkezdődött. Öt órán keresztül forgattak át mindent. A pincétől a padlásig, a boroshordókban és a szénakazlakban is átkutattak mindent. Nem találtak semmit. Másnap derült ki, hogy a szomszédjuk az ő udvarukra rejtett el fegyvereket a kukoricaszárak közé. Vasrudakkal vizsgálták mindent alaposan a katonák, de ezeket a fegyvereket nem találták meg. Lehet, hogy csak millimétereken múlt, hogy a vasrudak nem akadtak bele a fegyverekbe. De nem akadtak bele. Isten csodája volt ez is. Édesapám azt mondta, hogy ez csak egy történet a sok közül. Mennyit el tudna mesélni, hogy Isten hogyan tartotta meg a 20 motorbalesetében, szinte karcolások nélkül, mennyi betegségből gyógyította ki.

Nekem pedig a történeteket hallva eszembe jutott, hogy a második világháború során, de később is mennyi ember élt át ilyen csodákat, hogy Isten szinte millimétereken, másodperceken múlóan, de megmentette őket. Milyen sok ember nem törődött ezzel. Megkeményedett a szívük. Isten csodáit nem fogadták el csodáknak, nem értették meg, hogy ki vezette őket. A hitetlenségükkel, elfordulásukkal jelképesen visszatértek Egyiptomba. Ezért fontos, hogy halljuk a figyelmeztetést: „Ma, ha az ő szavát halljátok, ne keményítsétek meg a szíveteket”.

Tudjuk, hogy mit jelent a kemény szív. Tudjuk, hogy mi lehet a következménye. Most már csak egyetlen dolgot kell tisztáznunk. Mi lehet a megoldás? A zsoltárok könyve leírja, hogyha a félelem az életünket tönkreteszi, akkor meg kell szabadulni a félelemtől. Mondani, sőt mondogatni kell a zsoltárral együtt: „Istenben bízom, nem félek, ember mit árthat nekem?” (Zsolt. 56.12) Az Istenbe vetett bizalom az első megoldás.

A másik az, hogy hagyni kell, hogy mindig formálható maradjak. Csak az olyan ember nyitja meg az életét Isten előtt, aki arra is hajlandó, hogy az életét Isten formálja újjá. Jeremiás próféta használta a fazekas képét. Azt, ahogyan az ember élete formálódik a Mindenható kezében. Abban a lelkiállapotban kell maradnunk, hogy formálhatóak legyünk Isten kezében. Nem szabad hagyni, hogy kiégessen minket a világ. A kiszáradt, vagy kiégetett agyagedény már nem formálható, az csak törik, de nem újul meg. Pedig ha Isten szól, akkor figyelniünk kell a megújító üzenetre: „Ma, ha az ő szavát halljátok, ne keményítsétek meg a szíveteket”.

Szeretett Testvéreim! Szükségünk van arra, hogy meghalljuk az üzenetet, hogy kapjuk a vezetést, hogy legyen újra és újra erősítőnk és támaszunk. Ez csak akkor lehet, hogyha Isten előtt nyitott a szívünk. Adja nekünk Isten az Ő Lelkét, hogy ne győzzön le minket a mindenféle világi jó és szépség, vagy a félelem és aggodalom, hanem mi győzzük le azokat Isten erejével! A mára szóló üzenet így hangzik: „Ma, ha az ő szavát halljátok, ne keményítsétek meg a szíveteket”.

Ámen!

Záró ének: 95. zsoltár mind a 4 verse